

614. hhp

Magyar Hírlap

1973 JAN 21

4 1973. JANUAR 21, VASÁRNP

HAZAI KÖRKÉP

A zuglói rendelőintézet útkeresése

Új gyógymód: a széndioxid ködkamra

...Bocsánat... Elnézést... Tessék ar-
rébb lépni... Oldalazva a tömegben, má-
sokat kikerülve jutok előre. A ruhatár
előtt egyenletesen szivárgó sor, a föld-
szinti reumaosztályon minden hely fog-
lalt, az emeleti szemészet váróhelyisége-
ben még a falak sem szabadok: az ajtók
között húzódó keskeny falrészekhez oda-
vetett háttal várakoznak. A zuglói SZTK-
intézet napi forgalma: 2500 beteg. S amíg
beszélünk róla, már növekszik is ez a
szám. A rohamos fejlődés az elmúlt esz-
tendőben a következőképpen alakult:
1969-ben 780 000 beteg, 1970-ben 850 ezer,
1971-ben 919 ezer, a múlt esztendőben
pedig több mint egymillió beteg fordult
meg a XIV. kerületi SZTK-ban. Ha eh-
hez még hozzátesszük, hogy főállásban
147 orvos dolgozik itt, akkor eltűnőhe-
tünk azon, vajon jut-e idejük az orvosok-
nak arra, hogy visszaköszöjenek a be-
tegeknek?

Modern szemlélet

Nehéz körülmények között folyik a
munka. Orvosnak és betegnek a zsúfolt-
sággal, kényelmetlenséggel is meg kell
küzdenie. Már minden talpalatnyi helyet
kihasználunk; az emeleteken csak egy
mellék helyiséget hagytak meg, a többi
rendelővé alakították, a padlásteret be-
építették, itt működik az onkológia és a
fogászati laboratórium. Mégis, gondjaik
ellenére, most érdekes, új vállalkozásba
kezdtek.

Első lépésként a reumaosztályt és az or-
topédiát mozgásszervi osztállyá vonták
össze. Az intézkedést indokolja, hogy a
két osztály működési területe nem vá-
lasztható el pontosan egymástól. Határ-
terület, hiszen vannak megbetegedések,
amelyek éppúgy tartoznak a reuma, mint
az ortopédia hatáskörébe. Minden moz-
gásszervi megbetegedésnek lehetnek reu-
matológiai és ortopédiai vonatkozásai. A
mozgásszervi megbetegedéseknek világ-
szerte érvényes irányzata, hogy az idült
reumás betegségeket ortopédsebészti meg-
oldások útján próbálják felszámolni. Vi-
szont sok ortopédiai megbetegedésnél a
sebészti megoldás helyett fizikoterápiát
vagy balneoterápiát kezeléseket alkalm-
maznak. Így aztán, ha a két rendelés
egybeolvad, egységes, modern betegellá-
tás alakulhat ki.

A rendelőintézetekben az ortopéd-
szakorvosok felkészültségét, idejét nem
tudják megfelelően kihasználni. Itt, a
zuglói rendelőintézetben ugyanez a ta-
paszlat. Az ortopédorvosi munka ügy-
szólván kizárólag a gyógyászati segédesz-
közök felírására korlátozódott. Ugyanak-
kor a reumaosztályokon dolgozó orvosok,
a nagy betegforgalom miatt, túlterhelésre
panaszkoznak. Az adatok szerint a reuma-
orvosok hivatalosan megállapított 36 fős
napi betegforgalma helyett 50—80 páciens
panaszát hallgatták meg, s tettek eleget
a járóbeteg-ellátás követelményeinek. A
két összevont osztály egyenletesebb mun-
kát tud biztosítani.

S még egy sajátos probléma: az orto-
pédiának eddig nem volt táppénzbevételi
joga. A fekvő-, illetve járásképtelen be-
tegeket a körzeti orvosok, a járóbetege-
ket elvben a sebészet tartotta betegállo-
mányban. Ez azonban állandó vitafelü-
letet okoz, ugyanis a sebészeti osztály
általában csak műtét után volt hajlandó
kiírni a beteget. Gyakorlatilag tehát az
ortopédiai járóbetegeket eddig is a reu-
maosztály tartotta betegállományban; ha
erre szükség volt, valamilyen reumás
türgyet keresve. Az átszervezéssel ez is
megnyugtató módon rendeződött.

Paracelsus óta

Mindezeket túl pedig felszabadult két
egymásba nyíló helyiség, ahol éppen a
napokban egy új kezelést kezdtek alkalm-
mazni, a széndioxid ködkamra-terápiát.
Az SZTK-rendelőintézetben elsőként az
országban.

A széndioxid-kezelést Paracelsus sváj-
ci születésű nagy hírű „csodaorvos” ta-
lálta ki az 1500-as esztendő közelejtén. A
baseli egyetem gyógyászati tanáraként
elődeitől örökölt nézeteket hirdetett, mi-
szerint az emberi test kéneseből, kénből
és sóból áll. A három anyag megfelelő
aránya biztosítja az egészséget; a kén
túlsúlya lázt és pestist, a kénese hűdést
és búskomorságot, a sóé hasmenést és vi-
zibetegséget okoz — vallja. Am, ő az el-
ső, aki utat nyitott a kémianak az orvos-
tudományban. Számos fennmaradt írata
között a széndioxid-kezelés nyomaira le-
het bukkanni.

Később feledésbe merült a doktor cso-
daterápiája. A széndioxidot a XVII—
XVIII. században ismét alkalmazták égé-
si sebek, lábszárfekélyek, női bajok gyó-
gyítására. A jelenlegi széndioxid-kezelés
módját magyar orvos, dr. Veres János
dolgozta ki. Lényege, hogy a gázfürdő-
kezelést egy plexiglas gázfürdő kabinban
végzik. Alapanyagként Európa legna-
gyobb széndioxid-forrásánál, a Répcelak-
kon termelt szilárd széndioxidot száraz-
jég formájában használják fel. A jégre
forró vizet öntenek, ebből képződik a
széndioxidpára. A 115 cm magas és 75 cm
széles henger alakú kabinban ülő beteg-
nek szabadon marad a feje, nem kell be-
lélegeznie a széndioxidot. A henger át-
látszó anyagának fontos szerepe van: a
beteg látja, mi történik vele. A tejszerű
széndioxidködben tíz percig ül a beteg,
majd a szomszéd helyiségben egy fél-
órát pihen.

Szívinfarktus után

Az új gyógymód, amelyet csak a Gel-
lért-fürdőben, Kapuvárott és az Orfiban
alkalmaznak, érrendszeri, szív, nőgyógyá-
szati és bizonyos krónikus reumatológiai
betegségek gyógykezelésére alkalmas.
Hozzá kell tenni, hogy a ködkamra-keze-
lés előtt a betegeket alapos belgyógyászati
vizsgálatnak kell alávetni, s a kezeléskor
ugyancsak kontroll alatt tartani, mert a
kúra ártalmas is lehet.

A széndioxid-ködkamra alkalmas szív-
infarktusos betegek utókezelésére, reu-
matikus fájdalmak, keringési zavarok
megszüntetésére, ízületi bántalmak gyó-
gyítására. Javasolják továbbá nőgyógyá-
szati gyulladásos esetek ellen, s mivel
vérbőséget okoz, alkalmasnak vélik fri-
giditás megszüntetésére is. Ugyanezért jó
hatással van a férfimre is — ahogy ezt
az új terápia orvosi javallatai mondják.

A XIV. kerületi SZTK-rendelőintézet
zsúfoltága, nyomasztó helyhiánya, bizo-
nyos szakmákban orvoshiánya ellenére is
megpróbál lépést tartani a fejlődéssel. A
mozgásszervi osztály megszervezésével,
és egy új gyógymód bevezetésével tovább
szélesítette a kerület egészségügyi ellá-
tását.

Halasi Mária